

- các dịch vụ cố vấn cho gia đình hoặc hòa giải giữa bạn và cha mẹ của bạn
- sống với một người lớn khác có trách nhiệm (cô dì, chú bác, ông bà, hoặc bạn của gia đình)
- nhờ các cơ quan công và tư trợ giúp
- một thỏa thuận không nghi thức với cha mẹ bạn để cho phép bạn sống riêng

TẬP HƯỚNG DẪN VỀ GIẢI TỎA TƯ CÁCH NƯƠNG TỰA

*Tập hướng dẫn này chỉ thông tin cơ bản về những
phiên xử giải tỏa tư cách nương tựa.
Nếu bạn cần thêm chi tiết, bạn có thể hỏi luật sư.*

GIẢI TỎA TƯ CÁCH NƯỞNG TỰA LÀ GÌ?

Giải tỏa tư cách nưong tựa là một thủ tục pháp lý giải tỏa cho trẻ để không còn chịu quyền nuôi dưỡng và kiểm soát của cha mẹ hoặc người giám hộ trước khi trẻ đến tuổi thành niên. (Tại California, tuổi thành niên là 18.) Nếu được giải tỏa tư cách nưong tựa, bạn sẽ có thể làm một số việc mà không cần phải được cha mẹ ứng thuận, chẳng hạn như:

- ứng thuận điều trị y khoa
- xin giấy phép làm việc
- ghi danh đi học tại một trường hoặc viện đại học

Bạn cũng từ bỏ quyền được cha mẹ cấp dưỡng.

Dù bạn được giải tỏa tư cách nưong tựa:

- Bạn vẫn phải đi học.
- Bạn không được kết hôn nếu không được cha mẹ ứng thuận.
- Bạn có thể vẫn thuộc thẩm quyền của tòa thiếu niên nếu phạm pháp.

NẾU BẠN CÓ NGƯỜI GIÁM HỘ PHÁP LÝ:

Tất cả những chỗ trong tập hướng dẫn này nói về cha mẹ đều gồm cả người giám hộ pháp lý hoặc người giám hộ.

LÀM THẾ NÀO ĐỂ TÔI ĐƯỢC GIẢI TỎA TƯ CÁCH NƯỞNG TỰA?

Có **ba** cách để bạn được giải tỏa tư cách nưong tựa:

1. Bạn có thể kết hôn (Trường hợp phải được cha mẹ ứng thuận và được tòa cho phép.)

TÔI PHẢI LÀM GÌ NẾU TÒA CHẤP THUẬN ĐƠN XIN GIẢI TỎA TƯ CÁCH NƯỞNG TỰA CỦA TÔI?

Nếu tòa chấp thuận đơn xin giải tỏa nưong tựa của bạn sau khi mở phiên xử hoặc không cần xử, bạn phải đem giấy tờ lại nộp cho văn phòng lục sự. Lục sự sẽ nộp bản gốc tuyên bố giải tỏa tư cách nưong tựa, và giao cho bạn những bản sao để lưu làm bằng chứng giải tỏa tư cách nưong tựa. Bạn có thể cần xuất trình những bản sao này cho sở làm, chủ nhà, bác sĩ, các viên chức nhà trường, hoặc những người khác cần phải có giấy ứng thuận của cha mẹ.

Nếu bạn muốn thông báo cho Nha Lộ Vận (DMV) về tình trạng được giải tỏa tư cách nưong tựa của mình, hãy điền một Mẫu Đơn của Vị Thành Niên Được Giải Tỏa Tư Cách Nưong Tựa cho Nha Lộ Vận California (EM-140) và đem đến DMV cùng với một bản sao thị thực của tuyên bố giải tỏa tư cách nưong tựa.

LỆNH GIẢI TỎA TƯ CÁCH NƯỞNG TỰA CÓ VĨNH VIỄN HAY KHÔNG?

Lệnh giải tỏa tư cách nưong tựa thông thường có giá trị vĩnh viễn. Tuy nhiên, nếu có những lời khai trong đơn của bạn không đúng sự thật, hoặc nếu bạn không thể tự nuôi thân, tòa có thể hủy bỏ lệnh tuyên bố giải tỏa nưong tựa.

TÔI CÓ CHỌN LỰA GÌ KHÁC NGOÀI VIỆC GIẢI TỎA TƯ CÁCH NƯỞNG TỰA?

Giải tỏa tư cách nưong tựa là một trong nhiều giải pháp cho bạn nếu bạn cảm thấy không thể sống với cha mẹ. Bạn có thể xét đến những giải pháp khác như:

- ấn định ngày xử trên đơn trong vòng 30 ngày sau đó.

Lục sự sẽ giao cho bạn một bản sao lệnh tòa được chứng nhận là đã nộp.

Tuyên bố giải tỏa nương tựa mà không cần xử

Nếu tòa kết luận rằng tất cả các điều kiện về thông báo và ưng thuận đã được đáp ứng hoặc miễn, và giải tỏa nương tựa không đi ngược lại quyền lợi tốt nhất của bạn, tòa có thể chấp thuận đơn xin của bạn mà không cần phải mở phiên xử.

Ấn định phiên xử và thông báo

Nếu tòa muốn có thêm chi tiết, một phiên xử sẽ được tổ chức trong vòng 30 ngày sau khi ra lệnh phải thông báo và ấn định ngày xử. Nếu tòa ra lệnh sẵn sàng phân xử nội vụ, lục sự sẽ thông báo cho biện lý địa hạt về ngày giờ của phiên xử. Tòa có thể đòi hỏi bạn phải thông báo cho cha mẹ và những người khác về ngày giờ và địa điểm phiên xử. Điều kiện này rất quan trọng, vì tòa có thể rất nghiêm ngặt về việc bảo đảm là cha mẹ bạn phải được thông báo đúng mức trước khi chấp thuận đơn xin giải tỏa nương tựa.

Bạn có thể thông báo bằng cách nhờ giao tay hoặc gửi qua đường bưu điện bản sao của đơn xin giải tỏa nương tựa cho mỗi người được tòa liệt kê cho bạn. Một người lớn, từ 18 tuổi trở lên, phải đích thân giao tay hoặc gửi qua đường bưu điện những bản sao này cho bạn càng sớm càng tốt sau khi ấn định ngày xử, và điền mẫu *Proof of Service (Bằng Chứng Tổng Đạt)* và nộp cho lục sự.

2. Bạn có thể nhập ngũ. (Trường hợp phải được cha mẹ ưng thuận và quân đội nhận nhập ngũ.)
3. Bạn có thể xin tòa tuyên bố giải tỏa tư cách nương tựa.

Tập hướng dẫn này chỉ cho biết về cách xin tòa tuyên bố giải tỏa tư cách nương tựa. Nếu bạn muốn tòa tuyên bố giải tỏa tư cách nương tựa, bạn phải thuyết phục tòa là bạn hội đủ **TẤT CẢ các điều kiện sau đây**:

1. Bạn đã đủ ít nhất là 14 tuổi.
2. Bạn muốn sống riêng rẽ với cha mẹ nếu được cha mẹ ưng thuận hoặc không phản đối. (Cha mẹ bạn không phản đối việc bạn ở riêng.)
3. Bạn có thể tự lo liệu về tài chính.
4. Bạn có một nguồn lợi tức không phải do hoạt động bất hợp pháp mà ra.
5. Giải tỏa tư cách nương tựa phải không đi ngược với các quyền lợi tốt nhất của bạn; mà là có lợi cho bạn.

LÀM THẾ NÀO ĐỂ TÔI XIN TÒA TUYÊN BỐ GIẢI TỎA TƯ CÁCH NƯƠNG TỰA?

Bạn cần phải điền một số mẫu đơn và nộp cho tòa. Bạn có thể đến văn phòng lục sự tòa để lấy những mẫu đơn trống để điền. Những mẫu đơn bạn *phải* điền là:

- *Petition for Delaration of Emancipation of Minor, Order Prescribing Notice, Declaration of Emancipation, và Order Denying Petition (EM-100) (Đơn Xin Giải Tỏa Tư Cách Nương Tựa của Vị Thành Niên, Thông Báo Ghi Lệnh, Tuyên Bố Giải Tỏa Tư Cách Nương Tựa, và Lệnh Bác Đơn Xin)*
- *Emancipation of Minor—Income and Expense Declaration (MC-306) (Giải Tỏa Tư Cách Nương Tựa của Vị Thành Niên—Bản Tuyên Khai Lợi Tức và Chi Phí)*

- *Notice of Hearing* (EM-109) (*Thông Báo Phiên Xử*)
- *Declaration of Emancipation of Minor After Hearing* (EM-130) (*Tuyên Bố Giải Tỏa Tư Cách Nương Tựa của Vị Thành Niên Sau Khi Xử*)

Đơn xin giải tỏa tư cách nương tựa

Bạn phải điền *Petition for Declaration of Emancipation of Minor* (EM-100) (*Đơn Xin Giải Tỏa Tư Cách Nương Tựa của Vị Thành Niên*) tại quận cư ngụ của bạn. (Hỏi văn phòng lục sự địa phương để biết ban nào của tòa lo về giải tỏa tư cách nương tựa. Nếu bạn là người đang nương tựa hoặc thuộc trách nhiệm của tòa thiếu niên, đơn phải được nộp tại tòa thiếu niên.) Chỉ có bạn mới được nộp đơn xin tòa giải tỏa nương tựa. Bạn sẽ được yêu cầu cung cấp địa chỉ cư ngụ có thể kiểm chứng được. Bạn cũng phải điền và kèm theo đơn xin một mẫu *Emancipation of Minor—Income and Expense Declaration* (MC-306) (*Giải Tỏa Tư Cách Nương Tựa của Vị Thành Niên—Bản Tuyên Khai Lợi Tức và Chi Phí*).

Lệ phí nộp đơn hoặc miễn khoản

Bạn có thể phải đóng một khoản lệ phí nộp đơn xin giải tỏa tư cách nương tựa. Hỏi lục sự xem có phải đóng lệ phí hay không. Nếu bạn không có khả năng đóng lệ phí, bạn có thể nộp đơn xin miễn lệ phí, kể cả mẫu *Application for Waiver of Court Fees and Costs* (*Đơn Xin Miễn Lệ Phí và Án Phí*) và một mẫu *Order on Application of Court Fees and Costs* (*Lệnh về Đơn Xin Miễn Lệ Phí và Án Phí*). Nếu không được miễn, đương đơn phải đóng lệ phí nộp đơn như được quy định. Khả năng trả được hay không trả được lệ phí nộp đơn không phải là bằng chứng về trách nhiệm tài chính của trẻ vị thành niên theo điều kiện được giải tỏa tư cách nương tựa.

Điền đơn

- Viết chữ in hoặc đánh máy TẤT CẢ các chi tiết hỏi trên những mẫu đơn này.
- Ký tên và đề ngày trong đơn xin.

- Kèm theo một bản ghi giải thích về tình trạng sinh sống của bạn, tại sao bạn muốn được giải tỏa tư cách nương tựa, và bạn tự nuôi thân như thế nào. Nếu bạn có con, hãy cho biết bạn nuôi con bằng cách nào. Bạn cũng có thể kèm thêm thư của sở làm và chủ nhà.
- Nếu bạn không biết cha mẹ hoặc người giám hộ bạn sống ở đâu, bạn phải cho tòa biết lần sau cùng bạn gặp cha mẹ bạn là khi nào và bạn đã có các nỗ lực gì để tìm xem cha mẹ bạn ở đâu.
- Nếu bạn biết cha mẹ bạn sống ở đâu, nhưng họ không chịu ký giấy ưng thuận, bạn phải xin lục sự hẹn ngày xử, và giao thông báo phiên xử cho cha mẹ.
- Nếu bạn biết cha mẹ bạn sống ở đâu, nhưng không muốn thông báo cho một hoặc cả hai người về đơn xin này, bạn phải ghi TẤT CẢ các lý do của mình và xin tòa miễn điều kiện thông báo cho cha mẹ.

Điền đơn và những mẫu khác

Sau khi bạn đã điền các mẫu đơn và tất cả những phụ đính cần thiết, và có chữ ký của cha mẹ (nếu có thể được), hãy đem những mẫu đơn và phụ đính này đến nộp tại văn phòng lục sự. (Khi bạn lấy những mẫu đơn trống, hãy hỏi lục sự xem bạn cần đem theo bao nhiêu bản của mỗi mẫu. Nhớ giữ lại một bản cho chính mình.) Khi đến tòa, hãy cho lục sự biết là bạn muốn nộp đơn xin giải tỏa tư cách nương tựa và đưa cho lục sự giấy tờ của bạn. Lục sự sẽ giữ ít nhất là một bản đơn của bạn. Lục sự sẽ nộp hoặc bảo bạn nộp đơn cho thẩm phán. Trong vòng 30 ngày sau khi nộp đơn, tòa sẽ

- chấp thuận đơn xin của bạn; hoặc
- bác đơn xin của bạn; hoặc